

Otázka: Všechna nej... v živočišné říši

Předmět: Biologie – seminární práce

Přidal(a): JaStr

Nejrychlejší jedinci v živočišné říši:

Nejrychlejším suchozemským savcem je všem dobře známý **gepard štíhlý**, který dokáže vyvinout rychlost okolo 120 km/h. K tomu aby byl schopen vyvinout takovou rychlost, mu napomáhá unikátní anatomie těla. K jedné ze zajímavostí patří to, že gepard má při běhu minimální kontakt s povrchem a pohybuje se tak skoky dlouhými až 7 m. Gepard však nedokáže běžet příliš dlouho kvůli přehřívání organismu, a proto je považován za nejlepšího sprintera, ne však za nejlepšího běžce na delší tratě. Tím je **vidloroh americký**, který již na vzdálenosti 200 m dosáhne rychlosti okolo 100 km/h a na trati dlouhé okolo 8 km, pak dokáže držet těmto až 65 km/h. Za tuto vytrvalost může vidloroh děkovat svým objemným plicím, srdci a širokým průdušnicím. Za zmínku stojí i **sokol stěhovavý**, který se prvenství drží mezi ptactvem, jelikož je schopen při střemhlavém letu vyvinout rychlost až 389 km/h. A vůbec nejrychlejším živočichem naší planety je **poběžník banksův**, spadá do třídy pavoukovci a je schopen se pohybovat rychlostí až 322 délek svého těla za sekundu, kdyby takhle běžel člověk, dosáhl by rychlosti okolo 2092 km/h. Avšak takový **Usain Bolt**, nejrychlejší člověk naší planety, dokázal běžet rychlostí „pouhých“ 44,72 km/h.

Nejpomalejší jedinci v živočišné říši:

Asi mnohé překvapí, že nejpomalejším živočichem na planetě Zemi není lenochod ani hlemýžď. Takový **lenochod hnědokrký** se totiž pohybuje rychlostí 0,2 km/h a kdybychom vzali v úvahu to, že bude putovat 24 hodin, urazil by vzdálenost 4,8 km. **Hlemýžď zahradní** už k prvenství je

mnohem blíže, jelikož se pohybuje rychlostí 0,0078 km/h a za 24 hodin dosáhne vzdálenosti 190 metrů. Ale tím vůbec nejpomalejším je **Trpasličí mořský koník**, tento živočich spadající do třídy paprskoploutvích, se vyskytuje v Atlantickém oceánu, středozemním a černém moři. Koník žije u dna a pomocí ocasu se přichytává k rostlinám. Tento druh koníka se pohybuje rychlostí 0,0036 km/h a ten by tedy byl schopen za 24 hodin cestování urazit pouhých 36 metrů. Avšak koník svou rychlost moc často nepotřebuje, jelikož se nechává unášet mořskými proudy.

Největší jedinci v živočišné říši:

Vůbec tím největším a zároveň nejtěžším zvířetem na naší planetě je **plejtvák obrovský**, tento obrovský ve vodě žijící savec dorůstá délky až 33 metrů a jeho hmotnost dosahuje až 200 tun. Takto obrovský živočich není schopen žítu na souši, jelikož by se udusil svou vlastní vahou. Plejtvák díky své velikosti drží spousty dalších nej, jako příklad uvedu dalších pár z nich: největší srdce (180kg), největší jazyk (3 tuny – podobně váží i dospělý hroch), největší penis (3 metry), je i nejhlasitějším zvířetem (až 190 decibelů) a spousty dalších nj. Je však paradoxem, že takto velkému zvířeti neprojde hltanem větší předmět než nafukovací míč. Na souši toto prvenství patří nám všem dobře známému **slonu africkému**, tento suchozemský obr váží okolo 7,5 tuny, ale rekordnímu jedinci byla zjištěna váha 10400 kg. A ve vzduchu dominuje jeden zástupce ptactva. Sice největším ptákem je **pštros dvouprstý**, který dosahuje hmotnosti až 155 kg (obvyklejší je však váha mezi 90-130 kg), ale největším letcem vůbec je **albatros stěhovavý**. Tento jedinec má délku 1,3 metru a rozpětí křídel u rekordních jedinců měří okolo 3,63 metrů.

Nejvyšší jedinci v živočišné říši:

Tohle první místo patří savci, které zná i dítě v mateřské školce. Pochází z oblasti jižní a střední Keni a Tanzanie, je jím **žirafa masajská**. Samci tohoto druhu žirafy dorůstají do výšky 5 metrů, ale existuje zpráva o 7 metrovém gigantovi, který byl zastřelen, a pak je tady samec jménem George, který pochází z anglické zoologické zahrady v Chesteru a měřil 6,1 metru ve svých devíti letech.

Největší zabijáci lidí v živočišné říši:

Zřejmě hodně lidí by přisoudilo toto prvenství žralokům, avšak není tomu tak. Žralok by nespadol ani do top 10 zabijáků lidí. Protože prvenství v této kategorii patří živočichu, kterého často potkáme i u nás. Je jím **komár**, je jich spousta druhů a sají krev, tedy pouze samičky. To člověku ovšem neublíží, problém je v tom, že jsou přenašeči různých nemocí, mezi které patří například: malárie, či u nás lymfská borelióza. Právě díky těmto přenašečům umře ročně až 725 000 lidí. Na druhém místě bychom už asi tak překvapeni nebyli, jelikož se tam nacházíme my. Ano, ročně my **lidé** zavraždíme okolo 475 000 členů našeho druhu. Jako třetí by následovali **hadi**.

Nejjedovatější jedinci v živočišné říši:

V této kategorii je velice těžké až nemožné určit právě jedno zvíře, které by mohlo usednout na trůn s nápisem „nejjedovatější na světě.“ A proto zde vyzdvihnu alespoň pár adeptů na toto místo. Největším favoritem je živočich též nazývaný jako mořská vos. Je to medúza, která se jmenuje **čtyřhranka Fleckerova**. Není zrovna žádný obr, její zvon měří sotva 25 centimetrů, ale její chapadla sahají do délky až 3 metrů, ty jsou posety jedovatými buňkami. Její jed útočí na srdce, nervový systém a kožní buňky. Jed také způsobuje obrovské oběti, díky kterým se lidé utopí, pokud jsou jejími oběťmi, a nebo jim selže srdce. Ale pokud je člověk hned ošetřen, má šanci na přežití. Dalším žhavým kandidátem, tentokrát obývajícím souš je **štír smrtonoš**. Už podle jeho jména by se s ním moc lidí nechtělo dostat do styku. Tento jedinec se dorůstá až 10 centimetrů a žije v oblasti pouští. Neurotoxiny, které smrtonoš vbodne do těla oběti, způsobují ze začátku bolest svalů, škrábání v hrdle a poruchy řeči. Nakonec oběť umře na obrnu dýchacího centra.

Nejmenší zvířecí jedinci v živočišné říši:

U toho prvenství se nedozvíme jedno jméno jedinice, který je nejmenší na světě, ale spíše pár příkladů nám dobře známých zvířat, která od svých rodičů moc výšky nepobrala. A druhým důvodem je, že živočich hající tento rekord, pravděpodobně ještě nebyl objeven námi lidmi.

Nejmenším plemenem psa je **Čivava**, výška tohoto plemena je v průměru mezi 15-23 cm, ale ti

úplně nejmenší čivavy dosahují výšky okolo 10 cm.

Nejmenší had na světě zatím nemá své české pojmenování, v angličtině ho nazývají **Barbados threadsnake**, latinsky pak **Leptotyphlops carlae**. Měří okolo 10cm, jeho mláďata mají délku poloviční. Není náhodou, že v anglickém názvu se vyskytuje ostrov ležící v Malých Antilách, je to jediné místo, kde je potvrzen život tohoto drobného hada.

Nejmenším chameleonem je endemit ostrova Nosy Hara. Donedávna byl za nejmenší považována brokesie nejmenší, ale v roce 2012 byl objeven jedinec s latinským názvem **Brookesia micra**. Dospělá samička je větší než sameček, ten má délku pouhých 16 mm, samička pak dosahuje velikosti až 29 milimetrů.

Nejmenší rybou plující vodami naší planety je **Paedocypris progenetica**. Tato ryba spadá do čeledi kaprovitých. Vyskytuje se v bažinách indonéského ostrova Sumatra a dokáže přežít v extrémních podmínkách, jako jsou jezírka kyselé vody v tropických lesech. Kde je minimum potravy. I díky své velikosti, která 7,9 mm, má spoustu zvláštností, jedna z nich je, že její mozek není chráněn kostmi.

Nejchytřejší jedinci v živočišné říši:

Intelligence je sama o sobě velice těžko změřitelná, a proto se určuje na základě pozorování zvířat v jejich přirozeném prostředí či malými experimenty, které provádí biologové. Samozřejmě, že se ani moc říci nedá, kdo je přesně ten nejchytřejší, jelikož každý vyniká v něčem jiném. **Šimpanzi** jsou nejvíce podobní nám lidem, a i proto u nich můžeme pozorovat podobné chování jako u nás. Komunikují mezi sebou gesty, umí si vyrobit jednoduché nástroje a tvoří si mezi sebou přátelské znaky, podobně jsou na tom i **Orangutani**. O **Delfínech** se zase říká, že jsou stejně chytří jako lidé, to se však biologům doposud nepovedlo potvrdit. Delfíni při lovu skvěle spolupracují, dokáží spolupracovat ale i s jinými živočichy či lidmi. Vědci také tvrdí, že si uvědomují svou osobnost, při rozboru ultrazvukové komunikace mezi jedinci se jim povedlo rozeznat jiný pískot při oslovování druhých jedinců, díky tohoto rozboru víme, že delfíni mají něco jako my jména.

Nejdéle žijící jedinci v živočišné říši:

Když se člověku podaří oslavit 100 narozeniny je to více než úcty hodné. Ale teď vám řeknu, že nejdéle žijící živočich na světě je nesmrtelný a to není žádný superhrdina. Je jím **turritopsis nutricula**, tento nezmarovitý polypovec je výjimečný tím, že pokud ho něco nezabije, nemůže zemřít. Jelikož se u něho vyvinul speciální mechanismus, kdy v době nouze může omládnout, tedy z dospělé medúzy se z něho může stát zase stadium polypa. A tento cyklus je schopen opakovat donekonečna. Tohoto mládnutí využívá třeba při nedostatku potravy. Dalším živočichem tentokrát už smrtelným je **velryba grónská**, která se může dožít až úcty hodných 200 let, avšak dnes už je bohužel téměř vyhubena. Tento druh velryby má však ještě jednu zvláštnost krom své dlouhověkosti, tou je vlastnost udržet si v paměti všechno, co se stalo v blízké i dávné minulosti. Mým posledním zmíněným rekordmanem dlouhověkosti bude **želva obrovská**, pocházející ze Seychel. Želvy byly svou dlouhověkostí obdařeny i díky svému pomalému tempu, protože se jejich orgány tolik nepotřebují. To je hlavní důvod proč se rekordní jedinec dožil věku 255 let.

Nejsilnější stisk v živočišné říši:

Síla stisku není vlastnost, kterou by potřebovali všichni dravci, jelikož takový varan komodský se spoléhá na své extrémně ostré pilovité zuby a takoví hadi zase polykají kořist vcelku, ale abychom se dále lépe orientovali v číslech, uvedu stisk člověka, který má sílu 600 newtonů. Takoví **levi** či **žraloci**, které by mnoho lidí tipovalo na prvenství, mají sílu stisku 3000 N. Mnohem lepším drtičem kostí je hyena, která má sílu stisku okolo 5000 N, tedy 9x větší než člověk. Ale i to je oproti nejsilnější čelisti na naší planetě skoro nic. Ta patří **krokodýlu nilskému**, ten bez větších problémů vyvine sílu 16000 newtonů. Ale je nutno říct, že tuto sílu jsou schopni vyvinout pouze pro zavření čelistí díky speciálním svalům, ne však k jejich zpětnému otevření. Tohoto využíval i Steve Irwin při točení svých dobrodružství.

Nejlepší smysly v živočišné říši:

Nejostřejší zrak mají všeobecně ptáci, jako jsou například **orli**, **káňata**, **jestřáb**, **soukolí atd.**, takový sokol dokáže spatřit svou kořist na vzdálenost 6 km, nebo **sluky** mají zorný úhel 360 stupňů.

Nejlepší sluch patří **netopyřům**, ti jsou schopni vnímat zvuky o frekvenci 80 kHz a některé druhy dokonce až 250 kHz.

Nejdokonalejší čich pak nemůže patřit nikomu jinému než **žralokům**. Hodně lidí má strach jít do moře, když jim teče jenom kapka krve a to jim nemůžeme mít za zlé, protože žraloci cítí krev již při koncentraci 1:100 milionům. Jsou tedy schopni detekovat jedinou kapku krve až na 1,5 km daleko.

ZDROJE INFORMACÍ

- Znáte 10 nejrychlejších zvířat planety? [online]. Dostupné z: <https://www.google.com/amp/s/epochaplus.cz/znete-10-nejrychlejsich-zvirat-planety/%3famp>
- Nejpomalejší zvířata světa: Lenochoď versus šnek. [online]. Dostupné z: <https://www.google.com/amp/s/epochaplus.cz/nejpomalejsi-zvirata-sveta-lenochod-versu-s-snek/%3famp>
- Největší zvíře na světě. [online]. Dostupné z: <http://www.rekordy-prirody.cz/nejvetsi-zvire-na-svete/>
- Žirafa Masajská - nejvyšší zvíře na světě. [online]. Dostupné z: <http://www.rekordy-prirody.cz/nejvyssi-zvire/>
- Nejtěžší suchozemské zvíře. [online]. Dostupné z: <http://www.1000nej.cz/nejtezsi-suchozemske-zvire.html>
- Smrtonoš, taipan, pralesnička. 10 nejjedovatějších zvířat planety. [online]. Dostupné z: <https://reportermagazin.cz/a/iMf4H/smrtonos-taipan-pralesnicka-10-nejjedovatejsich-zvirat-planety>
- Nejmenší zvířata světa: šampioni v mrňavosti. [online]. Dostupné z: <https://zoommagazin.iprima.cz/priroda/nejmensi-zvirata-sveta-sampioni-v-mrnivosti>
- Brookesia micra - nejmenší chameleon světa. [online]. Dostupné z: <https://zoommagazin.cz/brookesia-micra-nejmensi-chameleon-sveta/>
- *Peadocypris progenetica* Kottelat M., Britz R., Hui T. H. & Witte K. - E., 2006 [online]. Dostupné z: <https://www.biolib.cz/cz/taxon/id143728/>
- Jaká jsou nejchytřejší zvířata na světě? [online]. Dostupné z: <https://svetemzvirat.cz/jaka-jsou-nejchytrejsi-zvirata-svete/>
- Které zvíře je nejchytřejší? [online]. Dostupné z: <https://www.i60.cz/clanek/detail/20578/ktere-zvire-je-nejchytrejsi>
- Nejsilnější čelisti v říši má krokodýl. Překonal i tyrannosaura. [online]. Dostupné z:

<https://www.national-geographic.cz/dinosauri/nejsilnejsi-celisti-v-risi-zvirat-ma-krokodyl-p-rekonal-i-tyranosaura.html>

- TOP 8: Nejstarší zvířata světa žila v době Komenského. [online]. Dostupné z: <https://zoommagazin.iprima.cz/priroda/top-8-nejstarsi-zvirata-sveta-zila-v-dobe-komenskeho>
- O dokonalosti zvířecích smyslů (1): Zrak. [online]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/o-dokonalosti-zvirecich-smyslu-1-zrak-7852189>
- Rekordy ze světa zvířat. [online]. Dostupné z: <https://bajnazvirata.estranky.cz/clanky/novinky-ze-sveta-zvirat/rekordy-ze-sveta-zvirat.html>
- 8 zvířecích obrů: Kdo jsou největší tvorové obývající souš, vodu či vzduch? [online]. Dostupné z: <https://epochaplus.cz/8-zvirecich-obru-kdo-jsou-nejvetsi-tvorove-obyvajici-sous-vodu-ci-v-zduch/?amp>

1. Vliv člověka na biosféru a ekosystém – seminární práce
2. Dárcovství krve – seminární práce
3. Chladicí směsi – laboratorní práce (protokol)